

ส่วนที่ ๔

แนวทางการติดตามประเมินผล

การติดตามและประเมินผลโครงการ เป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการพัฒนา

๔.๑ กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

๕.๑.๑ แนวทางและวิธีการติดตามประเมินผล

(๑) จัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ โดยจัดส่งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบและกรอกรายละเอียดตามแบบฟอร์ม แล้วจัดส่งให้สำนักปลัด

(๒) จัดเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้เครื่องมือในการสำรวจ เช่น การสังเกต แบบสอบถาม แบบทดสอบ และการสัมภาษณ์ เป็นต้น

(๓) เมื่อโครงการแล้วเสร็จจึงดำเนินการทบทวนข้อมูลที่ได้จากการติดตามผล (ข้อ ๑ และข้อ ๒) แล้วตรวจสอบเป้าหมายแต่ละเป้าหมายว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขการวางแผนดำเนินการในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๑.๒ การติดตามและประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นแผนพัฒนาฯ

เป็นการติดตามและประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นแผนพัฒนาฯ ในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการว่าได้ผลเป็นอย่างไร โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร และเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ตามแผนหรือไม่การประเมินในขั้นตอนนี้จะทำให้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของการปฏิบัติงานในโครงการที่จะนำมาเป็นบทเรียน (Lessons learned) ที่จะช่วยในการตัดสินใจสำหรับโครงการใหม่ๆ รวมทั้งการปรับปรุงโครงการซึ่งมีลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกับโครงการที่ได้ทำการประเมินผลนี้

๕.๑.๓ การกำหนดช่วงเวลาและระยะเวลาการประเมินผล

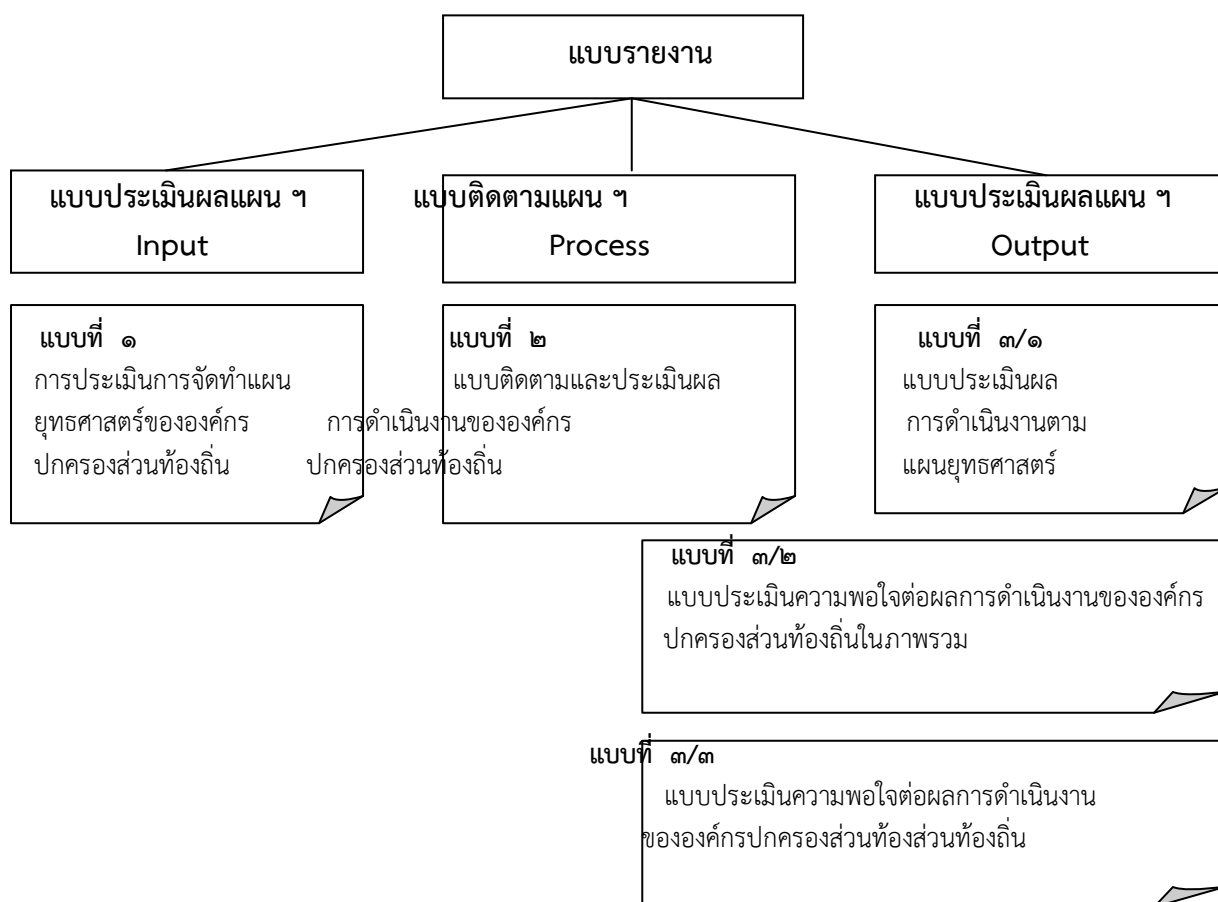
การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามประเมินผล ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลกำหนดช่วงเวลาในการติดตามประเมินผลโครงการ ตามแผนพัฒนาฯ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของแต่ละโครงการ ในช่วงการติดตามประเมินผลโครงการในภาพรวมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง นำเสนอรายงานผลและเสนอความคิดเห็น ซึ่งได้จากการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

๔.๒ ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

สำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ .ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๖ ข้อ ๓๘ ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีประธานสภาท้องถิ่นเป็นประธาน (ในฐานะที่สภาท้องถิ่นมีหน้าที่ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร) และคณะกรรมการฯ ประกอบด้วยหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนฝ่ายบริหาร รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก ซึ่งการที่คณะกรรมการมาจากหน่วยงานหลายฝ่ายนี้จะทำให้การติดตามและประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผลของการประเมินสามารถวัดผลบรรลุและวัดความสำเร็จของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขหรือปรับปรุงการ

ปฏิบัติงานของโครงการได้อย่างแท้จริง โดยกำหนดวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รูปแบบที่จะใช้ในการติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ อยู่ภายใต้ระยะเวลา และงบประมาณที่กำหนดไว้หรือไม่ และผลของการดำเนินโครงการ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้หรือไม่ ทั้งนี้ การติดตามเป็นการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ในขณะที่การประเมินผลเป็นการตรวจสอบที่เกิดขึ้นจริงเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

รูปแบบของการติดตามและประเมินผล แบบการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ตามคู่มือการติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย แบบรายงาน ๓ แบบ และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ๒ แบบ ดังแผนภูมิ ต่อไปนี้

๔.๓ กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผล และเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๔.๓.๑ การกำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการ ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาอาจกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปี ดังนี้

- (1) ความสอดคล้อง (Relevance) ของยุทธศาสตร์ แผน และกลยุทธ์ที่กำหนด
- (2) ความเพียงพอ (Adequacy) ของทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน
- (3) ความก้าวหน้า (Progress) กิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผน โดยมีการติดตามผล

(Monitoring)

(4) ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับทรัพยากรที่ใช้โดยมีการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)

(5) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) เป็นการศึกษาถึงผลที่ได้รับ (Effect)

(6) ผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) เป็นการศึกษาประเมินผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการ และการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม

(7) การประเมินผลกระทบเป็นการศึกษาผลที่ได้รับรวมยอด (Overall Effect)

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจนำแนวทางทั้งหมดที่กำหนดมาใช้หรืออาจเลือกใช้ในบางแนวทางในการติดตามและประเมินผลก็ได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถประเมินความสอดคล้องและสามารถวัดความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของแผน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการฯจะพิจารณา

4.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

๑. แบบประเมินผลแผนพัฒนา ใช้แบบรายงาน แบบที่ ๑ การประเมินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. แบบติดตามแผนพัฒนา ใช้แบบรายงาน แบบที่ ๒ แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. แบบประเมินผลแผนพัฒนา ใช้แบบรายงาน ๓ แบบ คือ

๓.๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

๓.๒ แบบประเมินความพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กร อปท. ในภาพรวม

๓.๓ แบบประเมินความพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กร อปท. ในแต่ละยุทธศาสตร์

